

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-31 iki 2024-06-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2006, Nr. [17-589](#), i. k. 1061010ISTA000X-493

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
ĮSTATYMAS**

2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas apibrėžia socialinių paslaugų sampratą, jų tikslus ir rūšis, reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą ir teikimą, socialinės globos įstaigų licencijavimą, finansavimą, mokėjimą už socialines paslaugas, ginčų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, nagrinėjimą, socialinio darbo sampratą, jo įgyvendinimo sritis ir principus, socialinio darbo lygmenis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Asmuo su sunkia negalia:

1) **vaikas su sunkia negalia** – vaikas, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir kuriam pagal Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą nustatytas sunkus neįgalumo lygis;

2) **suaugęs asmuo su sunkia negalia** – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir kuriam pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis;

3) **senatvės pensijos amžių sukakęs asmuo su sunkia negalia** – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

1¹. Bendruomeniniai šeimos namai – savivaldybės teritorijoje veikianti socialinių paslaugų įstaiga, kuri organizuoja, o prireikus ir teikia kompleksines paslaugas šeimai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Budintis globotojas – fizinis asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse globėjui (rūpintojui) keliamus reikalavimus, išklauses globėjų ir įtėvių mokymus ir budinčių globotojų konsultavimo kursus, pagal su globos centru sudarytą tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį prižiūrintis likusius be tėvų globos vaikus, socialinę riziką patiriančius vaikus, su kuriais nėra susietas giminystės ryšiais, arba šioje sutartyje nustatytais atvejais teikiantis kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą. Budintis globotojas vykdo veiklą pagal individualios veiklos pažymėjimą.

3. **Globos centras** – socialinių paslaugų įstaiga, kuri, įgyvendindama vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką, socialinę riziką patiriantį vaiką prižiūrėti budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį vaikui, budinčiam globotojui, globėjui (rūpintojui), tėvams, šeimynų dalyviams, socialinių paslaugų įstaigų, dirbančių su vaikais, darbuotojams, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams vaiką grąžinant į šeimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

3¹. **Individualios priežiūros darbuotojas** – šio įstatymo 19 straipsnio 6¹ dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantis asmuo, profesinėje veikloje besivadovaujantis šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytais socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo principais, dirbantis socialinių paslaugų įstaigoje ir teikiantis socialines paslaugas pagal individualius asmens poreikius, įskaitant socialines paslaugas, kurios apima pagalbą užtikrinant asmens higieną.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

4. **Likęs be tėvų globos vaikas** – vaikas iki 18 metų, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba).

4¹. **Metodinis kompleksinių paslaugų šeimai centras** – socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atrinktas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, kuris teikia metodinę pagalbą organizuojant ir (ar) teikiant kompleksines paslaugas šeimai, gerinant jų kokybę, dalijasi gerąja šių paslaugų teikimo patirtimi.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

5. **Senyvo amžiaus asmuo** – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuris dėl amžiaus iš dalies ar visiškai yra netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

6. **Sielovados darbuotojas** – pagal darbo sutartį socialinių paslaugų įstaigoje dirbantis asmuo, turintis tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos leidimą arba siuntimą religinės bendruomenės ar bendrijos pavedimu teikti religinius patarnavimus ir sielovados pagalbą.

7. **Socialinė rizika** – veiksniai ir aplinkybės, dėl kurių šeimos ar asmenys patiria ar yra pavojus jiems patirti socialinę atskirtį: suaugusių šeimos narių socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti nepilnamečius vaikus (įvaikius) stoka ar nebuvimas; nepilnamečių vaikų (įvaikių) visapusio fizinio, protinio, dvasinio, dorovinio vystymosi ir saugumo sąlygų šeimoje neužtikrinimas; nuo nusikalstamos veikos nukentėjusių asmenų patirta žala; išitraukimas ar polinkis išitraukti į nusikalstamas veikas; piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis; priklausomybė nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, azartinių žaidimų; elgetavimas, valkatavimas, benamystė; motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

8. **Socialinės globos įstaiga** – šio įstatymo nustatyta tvarka turinti teisę teikti socialinę globą socialinių paslaugų įstaiga.

9. **Socialinės globos normos** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti socialinės globos teikimo vaikams, vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims principai ir charakteristikos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

9¹. **Socialinis darbuotojas** – šio įstatymo 20 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkantis asmuo, dirbantis socialinį darbą ir profesinę veiklą grindžiantis šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nustatytais socialinio darbo įgyvendinimo principais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

10. **Socialinių paslaugų įstaiga** – socialines paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigęs juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, atitinkantys šiame įstatyme nustatytus reikalavimus.

11. **Suaugęs asmuo su negalia** – asmuo, kuriam Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas 55 procentų ar mažesnis darbingumo lygis arba specialiųjų poreikių lygis ir kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu, dalyvauti visuomenės gyvenime.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

11¹. **Supervizija** – darbuotojų ir (ar) socialinių paslaugų įstaigų konsultavimas profesinių santykių klausimais, siekiant tobulinti darbuotojų profesinę kompetenciją ir (ar) socialinių paslaugų įstaigos veiklą. Supervizija gali būti vykdoma individualiai arba grupėse.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

12. **Vaikas su negalia** – vaikas, kuriam Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis ir kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai neįgijęs amžių atitinkančio savarankiškumo, ir kurio galimybės ugdytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

13. **Vaikus globojanti šeima** – sutuoktiniai ar vienas gyvenantis asmuo, ne jaunesnis kaip 21 metų (reikalavimas būti sukačiam 21 metų amžių netaikomas vaiko artimajam giminaičiui), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrintys ar globojantys (besirūpinantys) vaikus (vaikais).

14. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme, Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme, Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendras duomenų apsaugos reglamentas).

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

3 straipsnis. Socialinių paslaugų samprata ir tikslai

1. Socialinėmis paslaugomis siekiama socialinių problemų ir (ar) socialinės rizikos asmeniui (šeimai) ir (ar) bendruomenei atsiradimo prevencijos ir (ar) suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinės rizikos, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam (neturinčiai) gebėjimų (jų neturėjusiam arba jų turėjusiam, bet praradusiam) ar galimybių

savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

2. Socialinių paslaugų tikslas – padėti asmeniui (šeimai) ir (ar) bendruomenei išvengti socialinių problemų ir (ar) socialinės rizikos atsiradimo, sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir (ar) stiprinti gebėjimus savarankiškai spręsti socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti didinti socialinę įtrauktį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

4 straipsnis. Socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo principai

Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos vadovaujantis šiais principais:

1) bendradarbiavimo. Socialinių paslaugų valdymas, skyrimas ir teikimas remiasi asmens, šeimos, bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, socialinių paslaugų įstaigų, savivaldybės ir valstybės institucijų bendradarbiavimu bei tarpusavio pagalba;

2) dalyvavimo. Socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo klausimai sprendžiami kartu su socialinių paslaugų gavėjais ir (ar) jų atstovais, organizacijomis, ginančiomis žmonių socialinių grupių interesus ir teises;

3) kompleksiskumo. Socialinių paslaugų teikimas asmeniui yra derinamas su socialinių paslaugų teikimu jo šeimai;

4) prieinamumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos taip, kad būtų užtikrintas socialinių paslaugų prieinamumas asmeniui (šeimai) kuo arčiau jo gyvenamosios vietos;

5) socialinio teisingumo. Asmens (šeimos) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas neturi įtakos asmens (šeimos) galimybėms gauti socialines paslaugas;

6) tinkamumo. Asmeniui (šeimai) skiriamos ir teikiamos tokios socialinės paslaugos, kurios atitinka asmens ir šeimos interesus bei nustatytus poreikius;

7) veiksmingumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos siekiant gerų rezultatų ir racionaliai naudojant turimus išteklius;

8) visapusiškumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos derinant jas su pinigine socialine parama, vaiko teisių apsauga, užimtumu, sveikatos priežiūra, švietimu ir ugdymu, socialinio būsto suteikimu, specialiosios pagalbos priemonėmis;

9) įgalinimo. Teikiant socialines paslaugas, dirbama su asmeniu (šeima) ir jo aplinka, siekiant skatinti asmens (šeimos) iniciatyvumą, priimant sprendimus ir sąmoningai prisiimant už juos atsakomybę;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

10) subsidiarumo. Valdant, skiriant ir teikiant socialines paslaugas, laikomasi subsidiarumo principo, kuriuo vadovaujantis pagalba organizuojama taip, kad valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų rūpestis būtų nukreiptas į įgalinančios aplinkos kūrimą socialinių paslaugų teikėjų ir asmenų, šeimų, bendruomenių visaverčiam funkcionavimui, gerbiant, skatinant ir padedant išlaikyti asmens, šeimos, bendruomenės orumą, iniciatyvą ir solidarumą, neperimant atsakomybių ir užduočių, kurias gali atlikti pats asmuo, pati šeima, pati bendruomenė;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

11) asmens garbės ir orumo apsaugos. Socialinių paslaugų srities darbuotojas gerbia kiekvieno asmens (kiekvienos šeimos) teisę į laisvą apsisprendimą dėl socialinių paslaugų asmeniui (šeimai), pripažįsta visus asmenis (visas šeimas), kuriems (kurioms) reikia jo pagalbos, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ir kt.;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

12) partnerystės. Savivaldybių institucijos, organizuodamos socialines paslaugas, įtraukia savivaldybės teritorijoje veikiančius socialinių paslaugų teikėjus į socialinių paslaugų planavimą, teikimą ir stebėseną.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

5 straipsnis. Teisė į socialines paslaugas

Gauti socialines paslaugas turi teisę:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiai;
- 2) užsieniečiai, tarp jų ir asmenys be pilietybės, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

5¹ straipsnis. Asmens duomenų tvarkymas

Asmens duomenys socialinių paslaugų teikimo tikslais tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir Reglamentu (ES) 2016/679, jų saugojimo terminai nustatomi šio įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

ANTRASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ RŪŠYS

6 straipsnis. Socialinių paslaugų rūšys ir turinys

1. Socialinių paslaugų rūšys:
 - 1) prevencinės;
 - 2) bendrosios;
 - 3) specialiosios.
2. Socialines paslaugas, jų turinį pagal socialinių paslaugų rūšis ir socialinių paslaugų įstaigų tipus apibrėžia socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

6¹ straipsnis. Prevencinės socialinės paslaugos

1. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos visiems asmenims (visoms šeimoms) ir (ar) bendruomenėms, siekiantiems (siekiančioms) stiprinti asmens (šeimos) gebėjimą savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir asmens (šeimos) dalyvavimą visuomenės gyvenime, stiprinti bendruomenės socialinį aktyvumą ir skatinti bendruomenės socialinę įtrauktį, taip pat stiprinti asmens (šeimos) žinias ir ugdyti jo (jos) įgūdžius, kad ateityje būtų išvengta galimų socialinių problemų ir socialinės rizikos atsiradimo.

2. Prevencinėms socialinėms paslaugoms priskiriamos potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieškos paslauga, kompleksinės paslaugos šeimai, darbas su bendruomene ir kitos paslaugos.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarką.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

7 straipsnis. Bendrosios socialinės paslaugos

1. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.

2. Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos.

8 straipsnis. Specialiosios socialinės paslaugos

1. Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio (kurios) gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimais) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar jiems kompensuoti prevencinių ir (ar) bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Specialiosioms paslaugoms priskiriama:

1) socialinė priežiūra;

2) socialinė globa.

3. Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros.

4. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, vaikų dienos socialinės priežiūros, laikino apnakvindinimo, socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje ir kitos paslaugos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

5. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros.

6. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

9 straipsnis. Pagalbos pinigai

1. Savivaldybės institucijos nustatytais atvejais, kai vaikus prižiūri ar juos globoja (jais rūpinasi) vaikus globojančios šeimos, budintys globotojai arba kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) yra veiksmingiau organizuoti pinigais, vaikus globojančiai šeimai, budintiems globotojams per globos centrą arba asmeniui (šeimai) gali būti mokama pinigine išmoka – pagalbos pinigai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

2. Pagalbos pinigų mokėjimą reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintas mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas.

TREČIASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ VALDYMAS

10 straipsnis. Socialinių paslaugų valdymas ir valdymo subjektai

1. Socialinių paslaugų valdymas apima socialinių paslaugų planavimą, organizavimą, kompetencijos pasiskirstymą ir socialinių paslaugų kokybės vertinimą, priežiūrą bei kontrolę valstybės ir vietos savivaldos lygmenimis.

2. Pagrindinės socialinių paslaugų valdymo institucijos yra:

1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;

2) savivaldybės;

3) Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

11 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

1) formuoja socialinių paslaugų politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;

2) pagal savo kompetenciją teikia Vyriausybei siūlymus dėl valstybės socialinių paslaugų sistemos ir socialinio darbo vystymo kryptių ir rengia teisės aktų projektus dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, socialinių paslaugų skyrimo, teikimo, finansavimo, mokėjimo už socialines paslaugas, socialinės globos normų, socialinės globos įstaigų licencijavimo, socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo ir veiklos reglamentavimo;

3) analizuoja ir vertina socialinių paslaugų būklę šalyje ir teikia savivaldybėms siūlymus dėl socialinių paslaugų planavimo, organizavimo;

4) neteko galios nuo 2022-07-01;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

5) rengia ir finansuoja valstybės socialinių paslaugų programas ir projektus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

12 straipsnis. Neteko galios nuo 2010-07-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin. 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

13 straipsnis. Savivaldybės kompetencija

1. Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę.

2. Savivaldybė planuoja socialines paslaugas:

1) vertina ir analizuoja gyventojų socialinių paslaugų poreikius;

2) pagal gyventojų poreikius prognozuoja ir nustato socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis;

3) vertina ir nustato socialinių paslaugų finansavimo poreikį.

3. Socialinių paslaugų teikimo mastui ir rūšims pagal gyventojų poreikius nustatyti savivaldybė kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą. Socialinių paslaugų planas sudaromas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų planavimo metodika.

4. Savivaldybė organizuoja socialines paslaugas asmenims (šeimoms):

1) organizuoja asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymą;

2) pagal nustatytą asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį skiria socialines paslaugas asmeniui (šeimai);

3) vertina asmens (šeimos) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas ir nustato asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį;

4) viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka perka socialines paslaugas savo teritorijos gyventojams;

5) neteko galios 2019-10-01;

TAR pastaba. Iki įstatymo Nr. XIII-2292 įsigaliojimo dienos (2019-10-01) sudarytos terminuotos savivaldybės turto panaudos sutartys galioja iki jų pabaigos dienos. Įsigaliojus šiam įstatymui, savivaldybės turto panaudos davėjai, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka įspėję panaudos gavėjus, nutraukia visas neterminuotas savivaldybės turto panaudos sutartis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2292](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12180

6) steigia, pertvarko, reorganizuoja ir likviduoja socialinių paslaugų įstaigas bei užtikrina jų funkcionavimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

7) parenka vaikus galinčias globoti šeimas ir jas prižiūri;

8) rengia ir įgyvendina savivaldybės socialinių paslaugų priemonės, numatytas savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (arba) strateginiame veiklos plane;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

9) finansuoja socialinę priežiūrą ir socialinę globą, sudarydama sutartį su akredituotą socialinę priežiūrą teikiančia socialinių paslaugų įstaiga ar socialinės globos įstaiga dėl asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų finansavimo, jeigu šias įstaigas pasirenka pats socialinių paslaugų gavėjas (globėjas, rūpintojas), kiti teisėti asmens atstovai ir jeigu šioms paslaugoms nustatytas asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikis.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

5. Savivaldybė steigia savo naujas socialinių paslaugų įstaigas tik tais atvejais, kai kitos socialinių paslaugų įstaigos neteikia ar teikia nepakankamai, ar negali teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės tų socialinių paslaugų, kurioms yra nustatytas savivaldybės teritorijos gyventojų poreikis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

6. Savivaldybė kontroliuoja jos teritorijoje teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, akredituoja socialinių paslaugų įstaigų teikiamą socialinę priežiūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

7. Savivaldybė informuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir gyventojus apie jos teritorijoje teikiamas socialines paslaugas, savo interneto svetainėje viešina informaciją apie visas jos teritorijoje veikiančias socialinių paslaugų įstaigas, šiose įstaigose teikiamas socialines paslaugas, jų kainas ir numatytą (planinį) vietų skaičių, taip pat informaciją apie turimą licenciją, jos išdavimą, sustabdymą ir (ar) panaikinimą. Duomenis apie gyventojams skirtas, teikiamas ar neskirtas (nurodydamos jų neskyrimo priežastis) socialines paslaugas, akredituotą socialinę priežiūrą teikiančias socialinių paslaugų įstaigas savivaldybės teikia Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

8. Kiekvienos savivaldybės administracijoje turi veikti padalinys, planuojantis socialines paslaugas, administruojantis socialinių paslaugų organizavimą ir bendrųjų socialinių paslaugų bei socialinės priežiūros kokybės kontrolę.

9. Savivaldybės administracija, gavusi informacijos, kad savivaldybės teritorijoje veikiančioje socialinės globos įstaigoje socialinė globa, įskaitant ir įstaigos teikiamą socialinę globą asmens namuose, galimai teikiama neturint licencijos ar nesilaikant licencijuojamos veiklos sąlygų, apie tai nedelsdama informuoja Socialinių paslaugų priežiūros departamentą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

14 straipsnis. Socialinių paslaugų priežiūros departamento kompetencija

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas vertina, prižiūri ir kontroliuoja socialinių paslaugų kokybę:

- 1) teikia metodinę pagalbą dėl socialinės globos normų taikymo;
- 2) teikia metodinę pagalbą savivaldybėms dėl socialinės priežiūros šeimoms organizavimo, taip pat dėl prevencinių socialinių paslaugų, išskyrus kompleksines paslaugas šeimai, bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybės kontrolės;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

- 3) formuoja bendrą socialinės globos normų ir prevencinėms socialinėms paslaugoms, išskyrus kompleksines paslaugas šeimai, bendrosioms socialinėms paslaugoms bei socialinei priežiūrai keliamų reikalavimų taikymo praktiką;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

- 4) vadovaudamasis socialinės globos normomis, vertina socialinės globos kokybę;
- 5) išduoda licencijas teikti socialinę globą, sustabdo ir naikina jų galiojimą;
- 6) tikrina, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

- 7) kontroliuoja asmens (šeimoms) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymą, jų skyrimą, teikimą bei asmens (šeimoms) finansinių galimybių mokėti už šias paslaugas vertinimą;

- 8) kartu su kitais subjektais, nurodytais šio įstatymo 20² straipsnyje, vykdo socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

- 9) atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

14¹ straipsnis. Valstybės duomenų agentūros kompetencija

Valstybės duomenų agentūra kiekvienais metais pagal suderintą su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija statistinių rodiklių sąrašą atlieka statistinį socialinių paslaugų tyrimą, rengia ir skelbia statistinę informaciją apie socialines paslaugas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

KETVIRTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SKYRIMAS

15 straipsnis. Kreipimasis dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

1. Dėl socialinių paslaugų, kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas rašytiniu prašymu kreipiasi į asmens (šeimoms) gyvenamosios vietos savivaldybę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Išskirtiniais atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, dėl bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas gali kreiptis ir į kitą, ne asmens (šeimos) gyvenamosios vietos, savivaldybę.

3. Veikdami asmens (šeimos) ar visuomenės socialinio saugumo interesais, prašymą dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai) gali pateikti bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti asmenys, nurodę priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas negali to padaryti pats.

4. Švietimo ir ugdymo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojai, turintys duomenų apie socialinių paslaugų asmeniui (šeimai) reikalingumą, privalo apie tai nedelsdami informuoti asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybę. Šiuo atveju klausimas dėl socialinių paslaugų skyrimo svarstomas be asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo, rūpintojo prašymo.

16 straipsnis. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymas

1. Asmens socialinių paslaugų poreikis, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, nustatomas individualiai pagal asmens nesavarankiškumą bei galimybes savarankiškumą ugdyti ar kompensuoti jo interesus ir poreikius atitinkančiomis socialinėmis paslaugomis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Asmens nesavarankiškumas vertinamas kompleksiškai pagal asmens amžių, organizmo funkcinius sutrikimus, socialinę riziką ir su šiais veiksniais susijusius gebėjimus bei motyvaciją spręsti savo socialines problemas ir šeimos galimybes rūpintis asmeniu, kitas ypatybes, turinčias įtakos asmens gebėjimui rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ar dalyvauti visuomenės gyvenime.

3. Nustatant asmens socialinės globos poreikį, įvertinamas asmens nesavarankiškumo lygis.

4. Asmens nesavarankiškumas gali būti dviejų lygių:

1) dalinis;

2) visiškas.

5. Šeimos socialinių paslaugų poreikis nustatomas kompleksiškai vertinant šeimos narių gebėjimus, galimybes ir motyvaciją spręsti savo šeimos socialines problemas, palaikyti ryšius su visuomene bei galimybes tai ugdyti ar kompensuoti šeimos interesus ir poreikius atitinkančiomis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis ar socialine priežiūra.

6. Asmens (šeimos), pageidaujančio (pageidaujančios) gauti socialines paslaugas, kurios finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, poreikį nustato socialiniai darbuotojai, paskirti savivaldybės mero nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

7. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, poreikį socialinių paslaugų teikimo laikotarpiu periodiškai peržiūri socialinių paslaugų įstaigų socialiniai darbuotojai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

8. Sveikatos priežiūros, švietimo ir ugdymo įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojai bei kiti asmenys privalo socialiniam darbuotojui teikti išvadas, būtinas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikiui nustatyti.

9. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, poreikio nustatymo, socialinių paslaugų skyrimo, sustabdymo ir nutraukimo tvarką reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas bei socialinės globos poreikio vaikui su negalia, suaugusiam asmeniui su negalia, senyvo amžiaus asmeniui nustatymo metodikos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

17 straipsnis. Sprendimas dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

Sprendimas dėl socialinių paslaugų, kurios finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, asmeniui (šeimai) skyrimo, sustabdymo ir nutraukimo priimamas socialinio darbuotojo, nustačiusio asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį, teikimu savivaldybės mero nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

PENKTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

18 straipsnis. Bendrosios socialinių paslaugų teikimo asmeniui (šeimai) nuostatos

1. Socialinės paslaugos asmeniui (šeimai) teikiamos atsižvelgiant į individualius jo (jos) interesus ir poreikius, nustatytus pagal šio įstatymo 16 straipsnio nuostatas, padedant asmeniui (šeimai) spręsti socialines problemas ir (ar) jų išvengti ateityje, nuolat vertinant, ar teikiamos socialinės paslaugos leidžia veiksmingai ugdyti ar kompensuoti asmens (šeimos) galimybes ir gebėjimus rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ar dalyvauti visuomenės gyvenime.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Socialinės paslaugos socialinę riziką patiriančiam vaikui, likusiam be tėvų globos vaikui teikiamos kuriant saugią ir sveiką vaiko ugdymosi ir vystymosi aplinką, formuojant savarankiško gyvenimo įgūdžius, atkuriant, palaikant ir stiprinant socialinius ryšius su šeima, artimaisiais, visuomene ir organizuojant su švietimu ir ugdymu suderintą pagalbą bei išnaudojant visas galimybes, kad vaikas gyventų šeimoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

3. Socialinės paslaugos vaikui su negalia teikiamos sudarant sąlygas jam gyventi savo šeimoje, augti sveikoje ir saugioje aplinkoje ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimu ir ugdymu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis. Tai turi padėti vaikui su negalia formuoti savarankiško gyvenimo įgūdžius, palaikyti ir stiprinti socialinius ryšius su šeima, artimaisiais ir visuomene.

4. Socialinės paslaugos suaugusiam asmeniui su negalia teikiamos sudarant sąlygas jam gyventi savo namuose, šeimoje ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimu ir ugdymu, užimtumu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis, padedančią ugdyti ar kompensuoti jo gebėjimus rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti darbo rinkoje.

5. Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmeniui teikiamos sudarant sąlygas kuo ilgiau jam gyventi savo namuose, šeimoje, savarankiškai tvarkyti savo buitį ir organizuojant pagalbą, suderintą su užimtumu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis, padedančią palaikyti socialinius ryšius su šeima, artimaisiais ir visuomene.

6. Socialinės paslaugos asmeniui su sunkia negalia teikiamos užtikrinant saugią ir sveiką aplinką, žmogaus orumą atitinkančią pagalbą, suderintą su asmens sveikatos priežiūra, nuolatine slauga ir nuolatine priežiūra (pagalba), kitomis specialiosios pagalbos priemonėmis, švietimu ir ugdymu, padedančią kompensuoti prarastą savarankiškumą bei gebėjimus palaikyti socialinius ryšius su šeima ir visuomene.

7. Socialinės paslaugos socialinę riziką patiriančiam suaugusiam asmeniui teikiamos padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimo ir ugdymo, užimtumo, sveikatos priežiūros priemonėmis, užtikrinančią rūpinimąsi asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvavimą darbo rinkoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

8. Socialinės paslaugos šeimai teikiamos, padedant šeimos nariams spręsti socialines problemas ir (ar) jų išvengti ateityje, ugdyti suaugusių šeimos narių, įskaitant tuos šeimos narius, kuriems laikinai apribota tėvų valdžia, ar tuos tėvus, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa (rūpyba), socialinius įgūdžius, stiprinti jų motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo namuose, šeimoje, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, užtikrinti visapusišką šioje šeimoje augančių vaikų vystymąsi, ugdymąsi ir organizuoti su sveikatos priežiūra, užimtumu, švietimu bei ugdymu suderintą koordinuotą pagalbą, o jeigu tėvų valdžia apribota, sudaryti sąlygas tėvų (tėvo ar motinos) elgesio pokyčiams, kurie leistų grąžinti vaiką į šeimą. Teikiant socialines paslaugas šeimai, turi būti užtikrinamas socialinių paslaugų teikimas ir vaikams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

9. Vaikus globojančiai šeimai, globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams (esant įtėvių prašymui) ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims kiekvienoje savivaldybėje nuolat teikiama Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atestuotų asmenų ir kitų specialistų pagalba, užtikrinanti visapusišką jų prižiūrimumą, globojamų (rūpinamų) ar įvaikintų vaikų vystymąsi ir ugdymą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2193](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20220

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

19 straipsnis. Socialinių paslaugų teikėjai

1. Prevencines, bendrąsias socialines paslaugas, socialinę priežiūrą teikia tos socialinių paslaugų įstaigos, kurių veiklos sritis – socialinių paslaugų teikimas ir kurių teikiamos socialinės paslaugos atitinka teisės aktų reglamentuotus prevencinems, bendrosioms socialinėms paslaugoms, socialinei priežiūrai keliamus reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Socialinę globą teikia tos socialinės globos įstaigos, kurių veiklos sritis yra socialinių paslaugų teikimas, o jų teikiama socialinė globa atitinka socialinės globos normas, jos turi licenciją teikti socialinę globą (toliau – licencija).

3. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija steigia, pertvarko, reorganizuoja ar likviduoja ilgalaikę ar trumpalaikę socialinę globą gyventojams teikiančias socialinės globos įstaigas, kurios reikalingos ne kiekvienos savivaldybės teritorijoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

4. Socialinių paslaugų įstaigos, kurių teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka gali būti pertvarkomos į viešąsias įstaigas. Šioms iš biudžetinių įstaigų pertvarkytoms viešosioms įstaigoms valstybės ar savivaldybių turtas gali būti perduodamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

5. Vaikus globojanti šeima, budintis globotojas turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus ir turėti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atestuoatų asmenų išvadą apie vaikus globojančios šeimos, budinčio globotojo tinkamumą globoti (rūpintis) vaikus (vaikais).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

6. Socialinių paslaugų įstaigoje dirba socialiniai darbuotojai, individualios priežiūros darbuotojai ir kiti socialinių paslaugų srities darbuotojai, kurių pareigybų ir atliekamų funkcijų sąrašą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras, taip pat švietimo, sveikatos priežiūros specialistai ir kiti darbuotojai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

6¹. Individualios priežiūros darbuotoju turi teisę dirbti:

1) asmuo, įgijęs socialinio darbuotojo padėjėjo ar lankomosios priežiūros darbuotojo, ar individualios priežiūros darbuotojo kvalifikaciją pagal socialinio darbuotojo padėjėjo ar lankomosios priežiūros darbuotojo, ar individualios priežiūros darbuotojo profesinio mokymo programą, arba

2) asmuo, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka išklauses 40 akademinių valandų įžanginius mokymus, o pradėjęs dirbti per 12 mėnesių – ne trumpesnius kaip 160 akademinių valandų mokymus, arba

3) asmuo, sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka įgijęs slaugytojo padėjėjo profesinę kvalifikaciją ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka išklauses 40 akademinių valandų įžanginius mokymus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

7. Socialinių paslaugų įstaigoje gali dirbti sielovados darbuotojas. Sielovados darbuotojas netenka teisės dirbti sielovados darbą, kai tradicinė religinė bendruomenė ar bendrija atšaukia leidimą arba siuntimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

8. Neteko galios nuo 2023-12-31

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-2357](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25606

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

9. Europos Sąjungos valstybėse išduoti leidimai, licencijos, kvalifikacijos reikalavimus patvirtinantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstami tinkamais verstis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

10. Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiai socialinės globos įstaigai, siekiančiai Lietuvos Respublikoje teikti socialinę globą, reikalavimas turėti licenciją Lietuvos Respublikoje netaikomas, jeigu ji turi licenciją (leidimą) teikti socialinę globą pagal savo įsisteigimo valstybės teisės aktus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

11. Socialinių paslaugų įstaigos savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie teikiamas socialines paslaugas, jų kainas ir numatytą (planinį) vietų skaičių, taip pat informaciją apie turimą licenciją, jos išdavimą, sustabdymą ir (ar) panaikinimą. Šią informaciją socialinių paslaugų įstaigos teikia savivaldybei, kurios teritorijoje teikia socialines paslaugas, o pateiktai informacijai pasikeitus, apie tai praneša ne vėliau kaip kitą darbo dieną.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

19¹ straipsnis. Socialinių paslaugų įstaigų vadovai

1. Valstybės ir savivaldybių biudžetinių socialinių paslaugų įstaigų ir viešųjų socialinių paslaugų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė (toliau šiame straipsnyje – viešoji socialinių paslaugų įstaiga), vadovai į pareigas priimami konkurso būdu penkerių metų kadencijai, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį, kai socialinių paslaugų įstaigos vadovas be konkurso skiriamas antrajai kadencijai. Konkursai į valstybės ir savivaldybių biudžetinių socialinių paslaugų įstaigų ir viešųjų socialinių paslaugų įstaigų vadovų pareigas organizuojami ir vykdomi Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetinių socialinių paslaugų įstaigų ir viešųjų socialinių paslaugų įstaigų vadovų kadencijų skaičius neribojamas.

3. Valstybės ir savivaldybės biudžetinės socialinių paslaugų įstaigos vadovas savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimu be konkurso gali būti skiriamas antrajai penkerių metų kadencijai, jeigu kiekvienais kadencijos metais jo veikla buvo įvertinta kaip viršijanti lūkesčius ir (arba) atitinkanti lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – labai gerai arba gerai).

Viešosios socialinių paslaugų įstaigos vadovas visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu be konkurso gali būti skiriamas antrajai penkerių metų kadencijai, jeigu jo vadovaujama įstaiga kiekvienais kadencijos metais pasiekė tų metų planavimo dokumentuose nustatytus rodiklius.

4. Socialinių paslaugų įstaigos vadovas, kuris be konkurso nebuvo skirtas antrajai penkerių metų kadencijai šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju, turi teisę dalyvauti viešame konkurse šios socialinių paslaugų įstaigos vadovo pareigoms eiti.

5. Likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki socialinių paslaugų įstaigos vadovo kadencijos pabaigos, valstybės ir savivaldybės biudžetinės socialinių paslaugų įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, viešosios socialinių paslaugų įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas skelbia konkursą socialinių paslaugų įstaigos vadovo pareigoms eiti, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį, kai vadovas be konkurso paskiriamas antrajai penkerių metų kadencijai.

6. Jeigu, pasibaigus socialinių paslaugų įstaigos vadovo kadencijai, konkurso į laisvą pareigybę metu pretendentas nebuvo atrinktas, valstybės ir savivaldybės biudžetinės socialinių paslaugų įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, viešosios socialinių paslaugų įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas gali paskirti eiti šias pareigas iki kadencijos pabaigos socialinių paslaugų įstaigos vadovo pareigas ėjusį ar kitą asmenį, kol konkurso būdu bus į pareigas priimtas naujas socialinių paslaugų įstaigos vadovas, bet ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui. Šis asmuo turi atitikti šio straipsnio 8 dalyje nustatytus kvalifikacijos reikalavimus ir būti nepriekaištingos reputacijos, kaip nustatyta šio straipsnio 9 dalyje.

7. Jeigu socialinių paslaugų įstaigos vadovo pareigybė atsilaisvina nepasibaigus įstaigos vadovo kadencijai arba įsteigus naują pareigybę, konkursas į socialinių paslaugų įstaigos vadovo pareigas paskelbiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigybės atsilaisvinimo ar naujos pareigybės įsteigimo dienos. Konkursas turi būti baigtas ir jo rezultatai paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo konkurso paskelbimo dienos.

8. Socialinių paslaugų įstaigos vadovas privalo turėti aukštojo mokslo kvalifikaciją ir tobulinti profesinę kompetenciją. Valstybės ir savivaldybės biudžetinių socialinių paslaugų įstaigų vadovų veikla vertinama kiekvienais metais socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka. Viešųjų socialinių paslaugų įstaigų vadovų veiklos vertinimas kiekvienais metais ir tvarka nustatomi viešosios įstaigos įstatuose.

9. Socialinių paslaugų įstaigų vadovai, taip pat pretenduojantys šias pareigas eiti asmenys turi būti nepriekaištingos reputacijos. Kandidatas į socialinių paslaugų įstaigos vadovus ar socialinių paslaugų įstaigos vadovas yra laikomas nepriekaištingos reputacijos šio įstatymo tikslais, jeigu jis atitinka Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme įstaigų vadovų nepriekaištingai reputacijai nustatytus reikalavimus.

TAR pastaba. 19¹ straipsnio 9 dalis netaikoma socialinių paslaugų įstaigų vadovams, priimtiems į pareigas iki 2023 m. gruodžio 31 d., jeigu Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme numatytos sąlygos, dėl kurių socialinių paslaugų įstaigų vadovas nebūtų laikomas nepriekaištingos reputacijos, atsirado iki 2023 m. gruodžio 31 d.

10. Socialinių paslaugų įstaigos vadovą į pareigas priimantis asmuo privalo įsitikinti, kad į socialinių paslaugų įstaigos vadovo pareigas būtų priimti tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-2357](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25606

19² straipsnis. Budinčio globotojo vykdoma likusių be tėvų globos vaikų, socialinę riziką patiriančių vaikų priežiūra

Straipsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-2357](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25606

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

1. Budintis globotojas prižiūri likusį be tėvų globos vaiką, socialinę riziką patiriantį vaiką (toliau šiame straipsnyje – prižiūrimas vaikas, vaikas) pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį (toliau šiame straipsnyje – sutartis). Šioje sutartyje turi būti sulagta bent dėl

šių sąlygų: sutarties šalys; sutarties objektas ir tikslas; vaiko globos (rūpybos) vieta (ji negali sutapti su globos centro registruotos buveinės ar socialinės globos įstaigos licencijoje nurodyta vieta); prižiūrimų vaikų skaičius; lėšų vaikui išlaikyti (vaiko globos (rūpybos) išmokos pagal Išmokų vaikams įstatymą) bei atlygio už vaiko priežiūrą dydis ir mokėjimo tvarka; prižiūrimo vaiko trumpalaikės socialinės globos (laikino atokvėpio) suteikimo budinčiam globotojui tvarka; sutarties šalių atsakomybė dėl netinkamo sutarties sąlygų vykdymo; kitos budinčio globotojo ir globos centro teisės ir tarpusavio įsipareigojimai; pagalbos teikimo budinčiam globotojui ir vaikui tvarka; sutarties nutraukimo sąlygos ir tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2. Budinčio globotojo pareigos:

1) priimti prižiūrimą vaiką savo gyvenamojoje vietoje ir užtikrinti vaiko priežiūrą: emocinį bei fizinį vaiko saugumą, visavertį vaiko poreikius atitinkantį ugdymą, auklėjimą ir kasdienę priežiūrą;

2) bendradarbiauti su globos centru ir jo paskirtais darbuotojais ar specialistais (socialiniais darbuotojais, psichologais ir kt.), užtikrinti galimybę vaikui bendrauti su savo tėvais, kitais giminaičiais pagal numatytą ir su globos centru suderintą tvarką;

3) dalyvauti rengiant individualų vaiko vystymosi planą ir užtikrinti jo įgyvendinimą;

4) nedelsiant informuoti globos centro paskirtus darbuotojus apie vaikui kylančius emocinius ir fiziologinius sunkumus, siekiant užtikrinti vaikui reikiamą specialistų pagalbą;

5) atsakingai ir pagal paskirtį naudoti globos centro vaikui išlaikyti skirtą vaiko globos (rūpybos) išmoką, numatytą Išmokų vaikams įstatyme;

6) nedelsiant informuoti globos centrą apie atvejus, kai jis negali laikinai dėl objektyvių priežasčių vykdyti šiame įstatyme ir sutartyje numatytų įsipareigojimų;

7) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyje nustatytas pareigas.

3. Budinčio globotojo teisės:

1) gauti globos centro kas mėnesį mokamą atlygį už teikiamas paslaugas šiame įstatyme ir sutartyje nustatyta tvarka prižiūrint vaiką (vaikus). Šis atlygis yra mokamas sutarties galiojimo metu net ir tais atvejais, kai globos centras neperduoda vaiko (vaikų) budinčiam globotojui. Tais atvejais, kai sutartį sudaro sutuoktiniai, atlygis mokamas tik vienam iš jų;

2) gauti iš globos centro kas mėnesį mokamą prižiūrimo vaiko išlaikymui skirtą vaiko globos (rūpybos) išmoką pagal Išmokų vaikams įstatymą. Ši išmoka vaiko išlaikymui yra mokama tik tą laikotarpį, kol vaikas gyvena pas budintį globotoją;

3) gauti papildomų lėšų vaiko išlaikymui ir priežiūrai, jeigu tai numatyta sutartyje;

4) naudotis prižiūrimam vaikui teikiama trumpalaikė socialine globa (laikino atokvėpio paslauga);

5) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyje nustatytas teises.

4. Globos centras yra vaiko atstovas pagal įstatymą ir turi šias pareigas:

1) budinčio globotojo priežiūrai perduoti vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) budintis globotojas gali užtikrinti emocinį ir fizinį saugumą bei visavertį poreikius atitinkantį ugdymą ir priežiūrą, teikti ar organizuoti tęstinę pagalbą budinčiam globotojui ir jo prižiūrimiems vaikams;

2) skirti darbuotoją (darbuotojus), atsakingą (atsakingus) už reikiamos pagalbos budinčiam globotojui teikimą, ir užtikrinti, kad ši pagalba būtų teikiama laiku ir kokybiškai; kartu su budinčiu globotoju užtikrinti švietimo pagalbos, sveikatos priežiūros ar kitų paslaugų teikimą budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams;

3) socialinių paslaugų ir kitos pagalbos budinčiam globotojui teikimo metu ne rečiau kaip vieną kartą per šešis mėnesius atlikti budinčio globotojo vykdomos vaiko priežiūros kokybės vertinimą;

4) kiekvieną mėnesį skirti vaiko išlaikymui reikalingas pinigines lėšas ir atlygį už vaikų priežiūrą;

5) užtikrinti, kad budintis globotojas nuolat tobulintų savo profesinę kompetenciją;

6) vykdyti budinčių globotojų paiešką, atranką ir parengimą;

- 7) dirbti su vaiko tėvais, siekiant grąžinti vaiką į šeimą;
 - 8) vykdyti vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas, numatytas Civiliniame kodekse;
 - 9) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyje nustatytas pareigas.
5. Globos centro teisės:
- 1) sudaryti sutartį su budinčiu globotoju ar ją nutraukti;
 - 2) sudaryti socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartį su savivaldybe ar ją nutraukti;
 - 3) įgyvendinti vaiko atstovo pagal įstatymą teises, numatytas Civiliniame kodekse;
 - 4) įgyvendinti kitas teisės aktuose ir sutartyse nustatytas teises.
6. Savivaldybė privalo mokėti budintiems globotojams per globos centrą atlygį už vaikų priežiūrą, jeigu šie globotojai yra sudarę tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis su globos centru, kuris Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka yra skiriamas vaikų atstovu pagal įstatymą.
7. Globos centrų veiklos kokybės priežiūrą vykdo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.
8. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

19³ straipsnis. Globos centro funkcijos, susijusios su vaikų globa (rūpyba)

Straipsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-2357](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25606

Globos centras atlieka šias funkcijas, susijusias su vaikų globa (rūpyba):

- 1) vykdo globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paiešką;
- 2) vykdo globėjų (rūpintojų), įtėvių, šeimynų dalyvių pasirengimo globoti (rūpinti), įvaikinti vaikus vertinimą bei socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių paslaugas vaikams, darbuotojų parengimą dirbti šiose įstaigose;
- 3) Vyriausybės nustatyta tvarka parenka vaikui globėją (rūpintoją) ir teikia rekomendaciją dėl globėjo (rūpintojo) paskyrimo savivaldybės merui, jeigu vaikui nustatoma laikinoji globa (rūpyba), o jeigu nustatoma nuolatinė globa (rūpyba), teikia informaciją apie parinktą globėją (rūpintoją) Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliotam teritoriniam skyriui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

- 4) teikia Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos aktualią informaciją apie asmenis, pasirengusius globoti (rūpinti) vaikus;
- 5) organizuoja ir pagal globos centro nustatytą poreikį teikia pagalbą globojamiems (rūpinamiems) vaikams;
- 6) organizuoja ir teikia pagalbą globėjams (rūpintojams), įtėviams, šeimynų dalyviams ir kartu gyvenantiems jų šeimos nariams, socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių paslaugas vaikams, darbuotojams;
- 7) teikia kitas teisės aktuose numatytas paslaugas, susijusias su vaikų globa (rūpyba).

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

19⁴ straipsnis. Bendruomeninių šeimos namų veikla ir funkcijos

Straipsnio numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-2357](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25606

1. Bendruomeniniai šeimos namai organizuoja, o prireikus ir teikia asmeniui (šeimai) kompleksines paslaugas šeimai kuo arčiau asmens (šeimos) gyvenamosios vietos arba asmens

(šeimos) gyvenamojoje vietoje vieno langelio principu.

2. Kiekviena savivaldybė turi užtikrinti, kad jos teritorijoje veiktų bent vieni bendruomeniniai šeimos namai.

3. Bendruomeninių šeimos namų funkcijos:

- 1) organizuoti kompleksinių paslaugų šeimai teikimą, o prireikus ir jas teikti;
- 2) informuoti asmenis (šeimas), bendruomenę apie teikiamas kompleksines paslaugas šeimai, konsultuoti juos šių paslaugų teikimo klausimais;
- 3) informuoti tikslines grupes apie kitas aktualias savivaldybės teritorijoje teikiamas socialines paslaugas, vykdomas programas ir (ar) kitą socialinę paramą;
- 4) organizuoti bendruomenės įtraukimą į pagalbos asmenims (šeimoms) organizavimą ir (ar) teikimą;

5) plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą (socialinio darbo mikrolygmeniu, mezolygmeniu ir makrolygmeniu);

6) skelbti informaciją apie vykdomą veiklą (funkcijas, teikiamų kompleksinių paslaugų šeimai turinį) savo interneto svetainėje.

4. Metodinę pagalbą dėl kompleksinių paslaugų šeimai organizavimo ir (ar) teikimo, jų kokybės gerinimo teikia ir gerą patirtimi teikiant šias paslaugas dalijasi Metodinis kompleksinių paslaugų šeimai centras socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

20 straipsnis. Socialinis darbas

1. Socialinį darbą dirba socialiniai darbuotojai. Socialinis darbas yra į praktinę veiklą orientuota profesinė veikla, įgalinanti asmenis, šeimas, asmenų (šeimų) grupes ir bendruomenes spręsti tarpusavio santykių, socialines problemas ir (ar) išvengti galimų socialinių problemų ateityje, skatinanti socialinę kaitą, gerinanti gyvenimo kokybę, užtikrinanti žmogaus teises, didinanti socialinę įtrauktį ir stiprinanti solidarumą bei socialinį teisingumą.

2. Socialinio darbo lygmenys:

1) mikrolygmuo – socialinis darbas orientuotas į asmenis ir (ar) šeimas. Tai yra asmenų ir (ar) šeimų psichosocialinis konsultavimas, tarpininkavimas, atvejo vadyba ir kita asmeniui (šeimai) būtina pagalba;

2) mezolygmuo – socialinis darbas orientuotas į mažas asmenų (šeimų) grupes, institucijas ir (ar) organizacijas, veiklą vykdančias socialinio darbo įgyvendinimo srityse. Tai yra socialinių paslaugų organizavimas, koordinavimas ir teikimas asmenims (šeimoms) ir (ar) jų grupėms;

3) makrolygmuo – socialinis darbas orientuotas į bendruomenės socialinius pokyčius, veikla vykdoma bendruomenėje įvairiose socialinio darbo įgyvendinimo srityse, socialiniams darbuotojams dalyvaujant socialinės politikos įgyvendinimo procesuose. Tai yra bendruomenės veiklos planavimas, organizavimas, bendruomeniškumo plėtra ir kt.

3. Socialinio darbo įgyvendinimo sritys:

1) socialinė apsauga – socialinis darbuotojas, veikdamas socialinės apsaugos srityje, dirba socialinį darbą: teikia socialines paslaugas ir kitą reikalingą pagalbą asmenims, šeimoms, asmenų (šeimų) grupėms, patiriančioms socialinių iššūkių, įgalindamas asmenis, šeimas, asmenų (šeimų) grupes išvengti galimų socialinių problemų ir (ar) socialinės rizikos atsiradimo ir (ar) spręsti socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, kurdamas tvirtą, abipusiu pasitikėjimu grindžiamą ryšį;

2) sveikatos priežiūra – socialinis darbuotojas, veikdamas sveikatos priežiūros specialistų komandoje, dirba socialinį darbą, siekdamas įgalinti pacientą ir jo šeimą spręsti dėl ligos ir (ar) negalios atsiradusias psichosocialines problemas, užtikrindamas į pacientą orientuotų paslaugų teikimą ir jo tęstinumą bendruomenėje;

3) švietimas – socialinis darbuotojas, veikdamas švietimo srityje, dirba socialinį darbą, siekdamas įgalinti sunkumų formaliojo švietimo sistemoje patiriančius asmenis ir (ar) mokykloje nesimokančius vaikus. Veikdamas neformaliojo švietimo srityje, socialinis darbuotojas konsultuoja asmenis, šeimas, asmenų (šeimų) grupes, ugdo asmenų (šeimų) socialines ir emocines

kompetencijas bei gyvenimo įgūdžius ir (ar) įtraukia juos (jas) į neformaliojo švietimo veiklas, telkia asmens (šeimos) ir bendruomenės išteklius, siekdamas užtikrinti sėkmingą jų socializaciją;

4) teisėtvara – socialinis darbuotojas, veikdamas teisėtvarkos srityje, dirba socialinį darbą su įtariamuoju, kaltinamuoju, nuteistuoju ir (ar) nukentėjusiuoju pripažintu asmeniu ir (ar) siekia jų socialinės integracijos ir resocializacijos;

5) užimtumas – socialinis darbuotojas, veikdamas užimtumo srityje, siekia asmens užimtumo ir socialinės įtraukties didinimo;

6) krašto apsauga – socialinis darbuotojas, veikdamas krašto apsaugos srityje, organizuoja socialinių paslaugų teikimą krašto apsaugos sistemoje tarnaujantiems (dirbantiems) asmenims, atsargos ir dimisijos kariams, taip pat krašto apsaugos sistemoje tarnaujančių (dirbančių) asmenų, atsargos ir dimisijos karių artimiesiems, giminaičiams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 68 straipsnio 7 dalyje, siekdamas padėti asmeniui spręsti socialines problemas ir (ar) jų išvengti ateityje.

4. Socialinis darbuotojas profesinėje veikloje vadovaujasi šio įstatymo 4 straipsnio 11 punkte nurodytu principu ir šiais socialinio darbo įgyvendinimo principais:

1) sąžiningumo – socialinis darbuotojas veikia sąžiningai, patikimai, empatiškai, pirmenybę teikdamas geriausiems asmens (šeimos) interesams;

2) bendradarbiavimo – socialinis darbuotojas siekia kurti, palaikyti ir stiprinti santykius tarp asmenų, šeimų, bendruomenių ir santykius visuomenėje, kurdamas ir skatindamas dialogą, asmens, šeimos, bendruomenės ir visuomenės dalyvavimą ir įsitraukimą;

3) profesionalumo užtikrinimo – socialinis darbuotojas analizuoja savo profesinėje veikloje priimamus sprendimus, atliekamus veiksmus, pasiektus rezultatus ir nuolat tobulina profesinę kompetenciją.

5. Socialinių darbuotojų veikla vertinama socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

6. Dirbti socialiniu darbuotoju turi teisę:

1) asmuo, įgijęs socialinio darbo kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį arba baigęs socialinio darbo studijų krypties programą ir įgijęs socialinių mokslų kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį, arba

2) asmuo, iki 2014 m. gruodžio 31 d. įgijęs kitą kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ir socialinio darbuotojo kvalifikaciją ar baigęs socialinio darbo studijų programą, ar socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka baigęs socialinio darbuotojo praktinei veiklai pasirengti skirtus mokymus, arba

3) asmuo, įgijęs socialinės pedagogikos kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ar socialinio pedagogo kvalifikaciją, jeigu jis dirba su vaikais ir (arba) šeimomis.

7. Socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo tikslais turi teisę tvarkyti asmens duomenis, įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis, susijusius su asmens sveikatos būkle (asmeniui diagnozuotos ligos, skirtas gydymas, vartojami medikamentai, nustatytas neįgalumo ir (ar) darbingumo lygis), taip pat duomenis apie neišnykusį ar nepanaikintą teistumą (nusikalstamų veikų pobūdis, apkaltinamųjų nuosprendžių skaičius), vadovaudamosi Reglamentu (ES) 2016/679 ir kitais asmens duomenų apsaugą bei tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

8. Socialinis darbuotojas turi teisę:

1) pasirinkti asmens (šeimos) ir (ar) bendruomenės poreikius atitinkančius socialinio darbo metodus;

2) dirbti psichologiškai ir (ar) fiziškai saugioje aplinkoje, higienos normas atitinkančioje darbo vietoje;

3) atsisakyti dirbti su agresyviai besielgiančiu asmeniu (šeima), jeigu toks asmens (šeimos) elgesys kelia grėsmę jo sveikatai ir (ar) gyvybei ir jeigu darbdavys neužtikrina dar bent vieno socialinių paslaugų srities darbuotojo ir (ar) bent vieno socialinio darbo įgyvendinimo srityse dirbančio specialisto dalyvavimo.

9. Socialinis darbuotojas privalo:

- 1) skatinti socialinę kaitą visais socialinio darbo lygmenimis, domėtis socialinio darbo naujovėmis, jas taikyti socialiniame darbe;
- 2) laikytis socialinio darbo įgyvendinimo principų;
- 3) profesinėje veikloje vadovautis Socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos kodeksu.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

10. Socialinis darbuotojas atsako už asmens (šeimos) ir (ar) bendruomenės poreikius atitinkančių socialinio darbo metodų pasirinkimą ir taikymą visais socialinio darbo lygmenimis.

11. Socialinis darbuotojas, nesant jo kaltės, neatsako už asmens (šeimos) ir (ar) bendruomenės elgesį, asmens (šeimos) ir (ar) bendruomenės priimtus sprendimus ir jų padarinius.

12. Europos Sąjungos valstybių narių piliečių, Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių, Šveicarijos Konfederacijos piliečių, trečiųjų valstybių piliečių socialinių darbuotojų profesinės kvalifikacijos, įgytos Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir Šveicarijos Konfederacijoje bei trečiosiose valstybėse, pripažįstamos Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka.

13. Šio straipsnio 6 ir 7 dalių reikalavimai netaikomi iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos ne ilgiau kaip 2 metams į Lietuvos Respubliką komandiruojamam socialiniam darbuotojui, jeigu jis atitinka darbovietės, iš kurios yra siunčiamas, įsisteigimo reikalavimus, nustatytus valstybės teisės aktuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

20¹ straipsnis. Socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliacija

1. Socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliacija apima visumą veiksmų ir (ar) priemonių, padedančių vieningai vykdyti socialinį darbą, kaip profesinę veiklą, laikytis Socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos kodekso nuostatų ir socialinio darbo įgyvendinimo principų, užtikrinti socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimą įvairiose socialinio darbo įgyvendinimo srityse.

2. Socialinių paslaugų srities darbuotojai socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka nuolat tobulina profesinę kompetenciją:

1) socialinių paslaugų srities darbuotojai, išskyrus socialinius darbuotojus ir socialinių paslaugų įstaigų vadovus, ne mažiau kaip 16 akademinių valandų per kalendorinius metus dalyvauja mokymuose;

2) socialinių paslaugų įstaigų vadovai ne mažiau kaip 16 akademinių valandų per metus dalyvauja mokymuose ir ne mažiau kaip 4 akademines valandas per metus – supervizijoje;

3) socialiniai darbuotojai ne mažiau kaip 16 akademinių valandų per kalendorinius metus dalyvauja mokymuose ir ne mažiau kaip 8 akademines valandas per metus – supervizijoje.

3. Laikas, skirtas socialinių paslaugų srities darbuotojų kompetencijai tobulinti, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, įskaitomas į jų darbo laiką, mokant darbo užmokestį. Superviziją savo lėšomis organizuoja socialinių paslaugų įstaiga.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

20² straipsnis. Socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją vykdančios subjektai ir jų kompetencija

1. Socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją vykdo Lietuvos socialinio darbo taryba, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, Socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos komisija (toliau – Etikos komisija), socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atrinktas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, kuris organizuoja ir (ar) vykdo socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimą.

2. Lietuvos socialinio darbo taryba, patariamoji, visuomeniniais pagrindais veikianti institucija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, vykdydama socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją, atlieka šias funkcijas:

- 1) analizuoja ir vertina socialinio darbo iššūkius visais jo lygmenimis;
- 2) konsultuoja ir teikia išvadas bei pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai strateginiais socialinio darbo, kaip profesinės veiklos, tobulinimo, socialinių paslaugų klausimais.

3. Lietuvos socialinio darbo tarybos nuostatus ir sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

4. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, vykdydamas socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją, socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atlieka socialinių darbuotojų ir socialinių paslaugų įstaigų vadovų atestaciją ir, siekdamas nustatyti socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo poreikį, renka, kaupia ir analizuoja duomenis apie juos – jų skaičių, išsilavinimą (aukštąjį universitetinį, aukštąjį koleginių ir (ar) kitą turimą išsilavinimą), vidutinį darbo užmokestį.

5. Etikos komisija, visuomeniniais pagrindais veikianti institucija, vykdydama socialinių paslaugų srities darbuotojų reguliaciją, atlieka šias funkcijas:

- 1) nagrinėja skundus dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos kodekso pažeidimų;
- 2) teikia pasiūlymus ir (ar) rekomendacijas socialinių paslaugų įstaigoms dėl socialinių paslaugų įstaigų vadovų ir (ar) socialinių darbuotojų veiklos vertinimo ir (ar) socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo.

6. Etikos komisijos nuostatus tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Etikos komisijos sudėtį Lietuvos socialinių paslaugų srities darbuotojus vienijančių ir jiems atstovaujančių organizacijų teikimu tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos kodeksą Lietuvos socialinių paslaugų srities darbuotojus vienijančių ir jiems atstovaujančių organizacijų teikimu ir Etikos komisijos pritarimu tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

7. Socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atrinktas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys organizuoja ir (ar) vykdo socialinių paslaugų srities darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimą socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ LICENCIJAVIMAS IR SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS AKREDITAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

21 straipsnis. Veiklos licencijos

1. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujantiems teikti socialinę globą (toliau – įstaiga), gali būti išduodamos licencijos teikti socialinę globą socialinės globos įstaigoje (toliau – institucinė socialinė globa) arba asmens namuose.

2. Įstaigai gali būti išduodamos šių rūšių veiklos licencijos:

- 1) institucinės socialinės globos (dienos) vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;

- 2) institucinės socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės) vaikams socialinės globos įstaigoje, išskyrus šeimyną;

- 3) institucinės socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės) suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;

- 4) institucinės socialinės globos (trumpalaikės) socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims;

- 5) institucinės socialinės globos (ilgalaikės, trumpalaikės) vaikams šeimynoje;
- 6) socialinės globos vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims namuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

3. Įstaigai gali būti išduodama licencija vykdyti kelių šio straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

22 straipsnis. Licencijas išduodanti institucija ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūra ir kontrolę atliekanti institucija

Licencijas išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina ir galiojimą panaikina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, vadovaudamasis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

23 straipsnis. Licencijos išdavimo sąlygos

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

1. Licencija gali būti išduodama įstaigai, kuri atitinka visas toliau išvardytas sąlygas, išskyrus šio straipsnio 1¹ dalyje nurodytą atvejį:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

1) yra tinkamai pasirengusi teikti socialinę globą – įstaigos numatoma teikti socialinę globą atitinka socialinės globos normose nustatytus reikalavimus personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui, patalpoms ir privalomų turėti asmeninės apsaugos priemonių ir kitų priemonių, būtinų veiklos vykdymui užtikrinti (toliau – apsaugos priemonės), sąrašui, kiekiui ir laikotarpiui (apsaugos priemonių sąrašą, kiekį ir laikotarpį, kuriam sukauptų apsaugos priemonių turi pakakti nepertraukiamai įstaigų veiklai užtikrinti, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija);

2) per pastaruosius vienus metus iki prašymo išduoti licenciją pateikimo dienos:

a) neteikė socialinės globos neturėdama licencijos ir (ar)

b) įstaigai nebuvo panaikintas licencijos teikti socialinę globą galiojimas, išskyrus atvejus, kai licencijos galiojimas buvo panaikintas šio įstatymo 24 straipsnio 7 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, ir (ar)

c) įstaigos vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nebuvo du kartus ir daugiau paskirta administracinė nuobauda už socialinės globos teikimą neturint licencijos ar nesilaikant licencijuojamos veiklos sąlygų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

1¹. Jeigu įstaiga institucinę socialinę globą numato teikti tik iš užsienio valstybės (-ių), kurią (-ias), Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Socialinių paslaugų priežiūros departamentui pateiktais duomenimis, ištiko humanitarinė krizė, atvykusiems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams ar likusiems be tėvų globos vaikams, išduodant licenciją netaikomos šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytos sąlygos ir licencija išduodama, jeigu:

1) įstaiga užtikrina nelydimų nepilnamečių užsieniečių ar likusių be tėvų globos vaikų nepertraukiamą priežiūrą, tinkamas gyvenamąsias patalpas, maitinimą;

2) įstaigos numatoma teikti institucinę socialinę globą atitinka socialinės globos normose nustatytus reikalavimus apsaugos priemonių sąrašui, kiekiui ir laikotarpiui.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

2. Licencijai gauti užpildoma ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tiesiogiai, registruotu laišku, elektroninio ryšio priemonėmis arba per Paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą (toliau – kontaktinis centras) pateikiama paraiška-klausimynas, kuriame pateikiama rašytinė informacija, išskyrus atvejį, kai licenciją prašoma išduoti šio įstatymo 23 straipsnio 1¹ dalyje nurodytu atveju, įrodanti, kad įstaigos numatoma teikti socialinę globą atitiks socialinės globos normose nustatytus reikalavimus personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui, patalpoms ir privalomų turėti apsaugos priemonių sąrašui bei kiekiui nustatytu laikotarpiu, taip pat informacija apie tai, ar įstaiga yra teikusi socialinę globą neturėdama licencijos, ar įstaigai buvo panaikintas licencijos teikti socialinę globą galiojimas, išskyrus atvejus, kai licencijos galiojimas buvo panaikintas šio įstatymo 24 straipsnio 7 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, ar įstaigos vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims buvo paskirta administracinė nuobauda už socialinės globos teikimą neturint licencijos ar nesilaikant licencijuojamos veiklos sąlygų. Licencijai, išduodamai vadovaujantis šio įstatymo 23 straipsnio 1¹ dalimi, gauti užpildoma ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tiesiogiai, registruotu laišku, elektroninio ryšio priemonėmis arba per kontaktinį centrą pateikiama paraiška-klausimynas, kuriame pateikiama rašytinė informacija, įrodanti, kad įstaigos numatoma teikti socialinę globą atitiks šio įstatymo 23 straipsnio 1¹ dalyje nustatytas sąlygas. Paraiškos-klausimyno formą tvirtina Socialinių paslaugų priežiūros departamentas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

3. Tais atvejais, kai įstaiga, išskyrus šeimyną, be socialinių paslaugų teikimo, užsiima ir kitomis, ne su socialinių paslaugų teikimu susijusiomis, veiklomis, institucinė socialinė globa turi būti teikiama patalpose, atskirtose nuo patalpų, kuriose užsiimama kitomis veiklomis.

4. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, gavęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paraišką-klausimyną, per 5 darbo dienas išsiunčia paraišką-klausimyną pateikusiai įstaigai raštišką patvirtinimą, kad paraiška-klausimynas yra gautas, o jeigu pateikta ne visa ar netiksli šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, praneša apie trūkumus ir nurodo ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos terminą trūkumams pašalinti.

5. Prieš išduodamas licenciją, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas patikrina, ar įstaigos šio straipsnio 2 dalyje nurodytoje paraiškoje-klausimyne pateikta informacija yra teisinga, taip pat pagal paraiškoje-klausimyne įstaigos pateiktą informaciją patikrina vietoje, kurioje ketinama teikti socialinę globą, ar įstaiga yra pasirengusi teikti socialinę globą. Dėl socialinės globos, kurią ketinama teikti asmens namuose, patikrinimas vietoje neatliekamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

6. Licencija arba motyvuotas raštiškas atsisakymas išduoti licenciją turi būti pateikti įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašyti saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis arba per kontaktinį centrą per 30 dienų nuo visos informacijos, reikalingos licencijai išduoti, gavimo dienos.

7. *Neteko galios nuo 2020-06-15*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIII-2970](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11353

8. Apie licencijos išdavimą, jos galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą Socialinių paslaugų priežiūros departamentas skelbia savo interneto svetainėje.

9. Įstaiga turi pradėti teikti socialinę globą per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

24 straipsnis. Atsisakymas išduoti licenciją, licencijos galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas atsisako išduoti licenciją, jeigu:

1) nepateikta ar pateikta ne visa ar netiksli šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje numatyta informacija ir per Socialinių paslaugų priežiūros departamento nurodytą terminą įstaiga trūkumų nepašalina, pateikta informacija neatitinka šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, pateikti neteisingi duomenys ir informacija, duomenys suklastoti;

2) atlikdamas patikrinimą vietoje nustato, kad įstaiga nėra pasirengusi teikti socialinę globą – įstaigos numatoma teikti socialinę globą neatitinka socialinės globos normose nustatytų reikalavimų personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui, patalpoms ir privalomų turėti apsaugos priemonių sąrašui bei kiekiui nustatytam laikotarpiui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

3) įstaiga šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu teikė socialinę globą neturėdama licencijos ir (ar) įstaigai buvo panaikintas licencijos teikti socialinę globą galiojimas, išskyrus atvejus, kai licencijos galiojimas buvo panaikintas šio įstatymo 24 straipsnio 7 dalies 2 punkte nustatytu pagrindu, ir (ar) įstaigos vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims buvo du kartus ir daugiau paskirta administracinė nuobauda už socialinės globos teikimą neturint licencijos ar nesilaikant licencijuojamos veiklos sąlygų;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

4) įstaiga, numatanti teikti institucinę socialinę globą tik iš užsienio valstybės (-ių), kurią (-ias), Užsienio reikalų ministerijos Socialinių paslaugų priežiūros departamentui pateiktais duomenimis, ištiko humanitarinė krizė, atvykusiems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams ar likusiems be tėvų globos vaikams, neatitinka šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 1¹ dalies 1 punkte ir (ar) 2 punkte nurodytų sąlygų.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

2. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, nustatęs, kad socialinės globos įstaiga teikia socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, įteikia socialinės globos įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis rašytinį įspėjimą pareikalaudamas per nurodytą terminą pašalinti pažeidimus. Terminas pažeidimams pašalinti negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo įspėjimo gavimo dienos.

3. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas sustabdo licencijos galiojimą, jeigu socialinės globos įstaiga teikė socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, ir, gavusi įspėjimą su reikalavimu pašalinti pažeidimus, per nurodytą terminą šių pažeidimų nepašalino.

4. Terminą, kuriam sustabdomas licencijos galiojimas, nustato Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, atsižvelgdamas į nustatyto pažeidimo pobūdį.

5. Sustabdžius licencijos galiojimą, socialinės globos įstaigai leidžiama toliau teikti socialinę globą, įskaitant ir įstaigos teikiamą socialinę globą asmens namuose, visą licencijos galiojimo sustabdymo laikotarpį tik tais atvejais, kai nustatyti pažeidimai nekelia grėsmės socialinių paslaugų gavėjų interesams ir saugumui. Į socialinės globos įstaigą, kurios veiklos licencijos galiojimas yra sustabdytas, nauji socialinės globos paslaugos gavėjai nepriimami ir socialinė globa namuose nepradedama teikti naujiems šios paslaugos gavėjams iki tol, kol bus panaikintas licencijos galiojimo sustabdymas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas gali panaikinti licencijos galiojimą savo ar socialinės globos įstaigos iniciatyva.

7. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas panaikina licencijos galiojimą, jeigu:

1) sustabdžius licencijos galiojimą, socialinės globos įstaiga per nurodytą terminą nepašalino pažeidimų;

2) socialinės globos įstaiga nepradėjo teikti socialinės globos per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo;

3) jeigu socialinės globos įstaigai, kuriai licencija teikti institucinę socialinę globą buvo išduota taikant šio įstatymo 23 straipsnio 1¹ dalyje nustatytą išimtį, per 24 mėnesius nuo šios licencijos išdavimo dienos nepavyko užtikrinti, kad jos teikiama institucinė socialinė globa atitiktų šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

8. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas apie numatomą licencijos panaikinimą privalo ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų elektroninėmis priemonėmis informuoti savivaldybę, kurios teritorijoje socialinės globos įstaiga teikia socialines paslaugas, ir savivaldybes, kurių gyventojai šias paslaugas gauna.

9. Panaikindamas licencijos galiojimą dėl to, kad socialinės globos įstaiga nepradėjo teikti socialinės globos per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prieš 30 kalendorinių dienų iki licencijos galiojimo panaikinimo įteikia socialinės globos įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis rašytinį išpėjimą apie licencijos galiojimo panaikinimą.

10. Apie licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Socialinių paslaugų priežiūros departamentas informuoja socialinės globos įstaigą raštu tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu pranešimą išsiunčia elektroninėmis priemonėmis arba per kontaktinį centrą.

11. Socialinės globos įstaiga kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir sprendimą dėl socialinės globos skyrimo priėmusia savivaldybe ar savivaldybe, kurios teritorijoje veikia socialinės globos įstaiga, kai asmeniui įstaigoje paslaugos teikiamos šalių susitarimu, koordinuoja socialinių paslaugų gavėjams reikalingų ir geriausiai jų socialinių paslaugų poreikius atitinkančių paslaugų tęstinumo užtikrinimą ir interesų apsaugą, kai sustabdomas ar panaikinamas socialinės globos įstaigos licencijos galiojimas, ar nustatoma, kad socialinė globa teikiama neturint licencijos ar nesilaikant licencijuojamos veiklos sąlygų. Jeigu asmeniui įstaigoje paslaugos teikiamos šalių susitarimu, socialines paslaugas jam organizuoja asmens gyvenamosios vietos savivaldybė, o kai teikiama institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė), – savivaldybė, kurioje buvo paskutinė asmens deklaruota gyvenamoji vieta iki apsigyvenimo socialinės globos įstaigoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

12. Jeigu Socialinių paslaugų priežiūros departamentas nustato, kad socialinės globos įstaiga, kuriai licencija teikti institucinę socialinę globą išduota taikant šio įstatymo 23 straipsnio 1¹ dalyje nustatytą išimtį, neatitinka visų ar dalies šio įstatymo 23 straipsnio 1¹ dalyje nurodytų sąlygų, šalinant nustatytus institucinės socialinės globos teikimo pažeidimus, stabdant šios licencijos galiojimą ar ją panaikinant *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 2–11 dalių nuostatos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

24¹ straipsnis. Licencijos turėtojo teisės ir pareigos

1. Licencijos turėtojas turi:

1) teisę verstis licencijoje nurodyta veikla;

2) teisę gauti Socialinių paslaugų priežiūros departamento paaiškinimus dėl teikiamos socialinės globos atitikties socialinės globos normoms;

3) kitų įstatymuose nustatytų teisių.

2. Licencijos turėtojas privalo:

- 1) vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius socialinės globos įstaigų veiklą;
- 2) teikti socialinę globą, atitinkančią socialinės globos normas;
- 3) gavęs Socialinių paslaugų priežiūros departamento sprendimą sustabdyti ar panaikinti licencijos galiojimą, per sprendime nustatytą terminą sustabdyti arba nutraukti licencijuojamą veiklą, išskyrus šio įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį;
- 4) leisti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tikrinti, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;
- 5) imtis visų įmanomų priemonių, kad, sustabdžius ar panaikinus licencijos galiojimą, būtų apsaugoti socialinės globos gavėjų interesai ir užtikrintas jiems reikalingų socialinių paslaugų tęstinumas kitoje socialinių paslaugų įstaigoje;
- 6) duomenis apie asmenims teikiamas socialinės globos paslaugas teikti į SPIS, išskyrus atvejus, kai socialinė globa asmeniui teikiama savivaldybės sprendimu, ir informuoti socialinės paslaugos gavėjo gyvenamosios vietos savivaldybę, o kai teikiama institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė), – paskutinės deklaruotos gyvenamosios vietos iki apsigyvenimo socialinės globos įstaigoje savivaldybę apie jiems teikiamą socialinę globą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

3. Licencijos turėtojas institucinę socialinę globą turi teisę teikti tik licencijoje nurodytu veiklos patalpų adresu (adresais) nurodytai paslaugų gavėjų grupei ne didesniai kaip licencijoje nurodytam socialinės globos gavėjų skaičiui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

4. Licencijos turėtojas neturi teisės įgalioti kitų asmenų teikti licencijoje nurodytą socialinę globą ar pagal sutartį perduoti jiems teisę teikti licencijoje nurodytą socialinę globą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

25 straipsnis. Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklės

Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklės tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

25¹ straipsnis. Socialinės priežiūros akreditavimas

1. Socialinę priežiūrą akredituoja savivaldybės socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.
2. Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis gali būti finansuojama tik akredituota socialinė priežiūra.
3. Savivaldybės informaciją apie jų teritorijoje veikiančias socialinių paslaugų įstaigas, teikiančias akredituotą socialinę priežiūrą, skelbia savo interneto svetainėse.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

25² straipsnis. Teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimas, pratęsimas, sustabdymas ar panaikinimas

1. Teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą gali būti suteikiama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą (toliau – įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą).
2. Įstaiga, pageidaujanti teikti akredituotą socialinę priežiūrą, nustatytos formos prašymą teikti akredituotą socialinę priežiūrą pateikia savivaldybei, kurios teritorijoje ją teiks. Kartu su prašymu pateikiami socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyti akredituotai socialinei priežiūrai

teikti keliamų reikalavimų patalpoms (jeigu paslaugai teikti būtinos patalpos) ir personalo išsilavinimui atitiktį pagrindžiantys dokumentai.

3. Savivaldybė ne ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos įvertina, ar socialinė priežiūra atitinka nustatytus reikalavimus, ir priima sprendimą dėl teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo.

4. Sprendimas dėl įstaigos, pageidaujančios teikti akredituotą socialinę priežiūrą, teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą galioja 3 metus nuo sprendimo priėmimo dienos, jeigu per tą laiką socialinių paslaugų įstaigos teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą nebuvo sustabdyta ar panaikinta.

5. Socialinių paslaugų įstaigos teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą gali būti sustabdoma ne ilgiau kaip 6 mėnesiams šiais atvejais:

1) gavus socialinių paslaugų įstaigos prašymą;
2) savivaldybei nustačius akredituotos socialinės priežiūros teikimo pažeidimų ar neatitikimų nustatytiems reikalavimams.

6. Socialinių paslaugų įstaigos teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą panaikinama šiais atvejais:

1) gavus socialinių paslaugų įstaigos prašymą;
2) pasibaigus socialinių paslaugų įstaigos, kaip juridinio asmens, veiklai;
3) pasibaigus teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą galiojimo terminui;
4) socialinių paslaugų įstaigai per savivaldybės nustatytą terminą nepašalinus akredituotos socialinės priežiūros teikimo pažeidimų ar neatitikimų.

7. Sprendimą dėl teisės teikti akredituotą socialinę priežiūrą suteikimo, pratęsimo, sustabdymo ar panaikinimo priima savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKĖJIMAS UŽ SOCIALINES PASLAUGAS

26 straipsnis. Bendrosios mokėjimo už socialines paslaugas nuostatos

1. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis nustatomas atsižvelgiant į socialinių paslaugų, teikiamų asmeniui (šeimai), rūšį ir į asmens (šėimos) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos nemokamai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

2. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis negali viršyti asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų dydžio.

3. Asmens (šėimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

4. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (gaunančiai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio (kurios) pajamos (vidutinės šėimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui) yra mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra teikiamos nemokamai, išskyrus atvejus, kai šis asmuo yra patiriantis socialinę riziką suaugęs asmuo, kuris ilgiau kaip mėnesį per kalendorinius metus gyvena socialinių paslaugų įstaigoje ir joje gauna socialinę priežiūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

5. Savivaldybė turi teisę atleisti asmenį (šeimą) nuo mokėjimo už socialines paslaugas ir kitais, šio straipsnio 4 dalyje nenustatytais, atvejais.

6. Mokėjimo šaltiniai yra asmens (šeimės) pajamos, turtas, išreikštas pinigais, asmens suaugusių vaikų, kitų suinteresuotų asmenų piniginės lėšos, skirtos asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidoms apmokėti.

7. Asmens (šeimės) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos dėl mokėjimo už socialines paslaugas reglamentuojamos rašytine sutartimi.

8. Šio skirsnio nuostatos taikomos mokėjimui už tas socialines paslaugas, kurias planuoja ir savivaldybės teritorijos gyventojams organizuoja savivaldybė ir kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

27 straipsnis. Asmens (šeimės) finansinių galimybių mokėti už socialines paslaugas vertinimas

1. Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), pageidaujantis gauti socialines paslaugas, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens (šeimės) turimas pajamas, išvardytas šio įstatymo 30 straipsnyje.

2. Asmuo, pageidaujantis gauti ilgalaikę socialinę globą, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens turimas pajamas, nurodytas šio įstatymo 30 straipsnyje, ir turtą, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje.

3. Informacija apie asmens (šeimės) pajamas ir turtą pateikiama raštu, užpildant paraišką, kurioje nurodomi asmens duomenys, jo (šeimės narių) veiklos pobūdis ir kita finansinėms galimybėms mokėti už socialines paslaugas įvertinti būtina informacija.

4. Asmens (šeimės) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas vertinamos asmens (šeimės) gyvenamosios vietos savivaldybės, kurioje buvo nustatytas asmens (šeimės) socialinių paslaugų poreikis, institucijos nustatyta tvarka.

5. Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), gaunantis socialines paslaugas, ar jo globėjas, rūpintojas privalo pranešti savivaldybei apie asmens (šeimės) pajamų, turto pasikeitimus, įvykusius per šių paslaugų gavimo laikotarpį.

28 straipsnis. Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis

1. Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis apskaičiuojamas savivaldybės institucijos nustatyta tvarka.

2. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo interesais paslaugos teikiamos nemokamai.

29 straipsnis. Mokėjimo už specialiąsias socialines paslaugas dydis

1. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimės) pajamas.

2. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis asmeniui neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

3. Tais atvejais, kai socialinė priežiūra teikiama šeimai, mokėjimo dydis neturi viršyti 20 procentų šeimos pajamų.

4. Mokėjimo už dienos ar trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

5. Jei asmuo gyvena vienas arba šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžio, mokėjimo už jam teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

6. Jei asmuo gyvena šeimoje ir šios šeimos pajamos vienam šeimos nariui viršija 3 valstybės remiamų pajamų dydį, mokėjimo dydis už jam teikiamą dienos socialinę globą neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

7. Mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai asmuo pagal Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už trumpalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

8. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas ir turtą.

9. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų, jeigu asmens turto vertė yra mažesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą. Tais atvejais, kai asmuo pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už ilgalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

10. Jei suaugusio asmens turto vertė yra didesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.

11. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą vaikui su negalia dydis neturi viršyti 80 procentų jo pajamų. Tais atvejais, kai vaikas su negalia pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už ilgalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

12. Socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinę riziką patiriančiam vaikui teikiama nemokamai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

13. Socialinės rehabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje paslaugos teikiamos nemokamai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

30 straipsnis. Asmens (šeimos) pajamos ir jų apskaičiavimas

1. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, įskaitomos šios asmens gaunamos pajamos:

1) su darbo ar tarnybos santykiais susijusios pajamos, įskaitant išeitines išmokas ir kompensacijas, išskyrus asmenų su negalia gaunamas su darbo santykiais susijusias pajamas, kai jos neviršija Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2) individualios įmonės savininko, tikrosios ūkinės bendrijos, komanditinės ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario pajamos, gautos iš šios įmonės ar bendrijos apmokestinto pelno;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171

- 3) individualios veiklos pajamos;
- 4) autorinis atlyginimas;
- 5) išmokos žemės ūkio veiklai ar pajamos iš žemės ūkio veiklos, išskyrus pajamas iš žemės ūkio naudmenų, kurių bendras plotas neviršija 1 hektaro;

6) pensijos, išskyrus socialinio draudimo našlių pensijas, socialinio draudimo senatvės arba netekto darbingumo (invalidumo) pensijų priemokos, pensijų išmokos ir vietoj pensijų mokamos kompensacijos, rentos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1402](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11463

Nr. [XIV-359](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13162

7) šalpos išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą, ir slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos bei tikslinis priedas, mokami pagal Tikslinių kompensacijų įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

Nr. [XIII-175](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29864

8) ligos, profesinės reabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniams valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiais išmokėtos išmokos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

9) nedarbo socialinio draudimo išmokos, mokamos pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymą;

10) palūkanos;

11) dividendai;

12) vaiko išlaikymo periodinės išmokos, mokamos pagal Civilinį kodeksą;

13) išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-652](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-09, i. k. 2017-16002

14) turto nuomos pajamos;

15) netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokamos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą arba Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinąjį įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

16) žalos atlyginimo periodinės išmokos, mokamos pagal Civilinį kodeksą;

17) stipendija, išskyrus socialinę stipendiją;

18) transporto išlaidų kompensacija (tais atvejais, kai teikiamos transporto organizavimo paslaugos ar institucinė socialinė globa);

19) išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai, išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui, išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui, išmoka įvaikinus vaiką, mokamos pagal Išmokų vaikams įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

20) socialinės pašalpos, mokamos pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

2. Nustatant šeimos finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimai, į šeimos pajamas įskaitomos šio straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodytos šeimos narių gaunamos pajamos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pajamos imamos po apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu ir išskaičius valstybinio socialinio draudimo įmokas.

4. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos pajamos įskaitomos tik esant žemės ūkio veiklos apskaitos dokumentams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

5. Asmens (šeimos) pajamos nustatomos skaičiuojant 3 paskutinių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo mėnesių pajamų vidurkį.

6. Nustatant vienam šeimos nariui tenkančias šeimos pajamas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimoje gyvenančiam asmeniui, šio asmens pajamų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, ir visų šeimos narių pajamų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose, suma dalijama iš visų šeimos narių skaičiaus.

7. Asmens (šeimos) pajamos apskaičiuojamos vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

31 straipsnis. Asmens turtas ir jo apskaičiavimas

1. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, įskaitomas šis asmens nuosavybės teise turimas ar per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo ar asmens finansinių galimybių mokėti už ilgalaikę socialinę globą vertinimo turėtas turtas:

- 1) statiniai, įskaitant nebaigtus statyti;
- 2) privalomos registruoti transporto priemonės;
- 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika;
- 4) žemė (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių);
- 5) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai;
- 6) piniginės lėšos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

2. Į asmens turtą įskaitomas šio straipsnio 1 dalyje išvardytas turtas, perduotas kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui pagal rentos ar išlaikymo iki gyvos galvos sutartis.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

3. Tais atvejais, kai asmeniui šio straipsnio 1 dalyje išvardytas turtas priklauso bendrosios jungtinės nuosavybės teise, į asmens turtą įskaitoma jam tenkanti šio turto dalis.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

4. Tais atvejais, kai asmuo gyvena su šeima ir (arba) artimaisiais giminaičiais ir šios šeimos ir (arba) artimųjų giminaičių gyvenamoji patalpa, kurioje jie ne trumpiau kaip vienus metus yra deklaravę savo gyvenamąją vietą, yra asmens nuosavybės teise turimas turtas, šios patalpos į asmens turtą neįskaitomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

5. Asmens turtas apskaičiuojamas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

32 straipsnis. Asmens turto vertės ir turto vertės normatyvo nustatymas

1. Turto normatyvas asmeniui yra 12 kvadratinių metrų būsto naudingojo ploto.

2. Turto vertės normatyvas nustatomas turto normatyvą dauginant iš asmens gyvenamosios vietos nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

3. Turto vertės normatyvui nustatyti taikomos valstybės įmonės Registrų centro nustatomos ir šios įmonės interneto svetainėje skelbiamos nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti pagal kiekvienų metų sausio 1 dienos vidutinės nekilnojamojo turto rinkos vertės Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose, kitose savivaldybių teritorijose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1573](#), 2008-06-05, *Žin.*, 2008, Nr. 71-2702 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1573

Nr. [XI-2341](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6669 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2341

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

AŠTUNTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMAS

33 straipsnis. Bendrosios socialinių paslaugų finansavimo nuostatos

1. Socialinės paslaugos finansuojamos iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų, socialinių paslaugų įstaigų lėšų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, užsienio fondų, paramos (aukų), asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas ir kitų lėšų.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetuose turi būti planuojamos lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms teikti, socialinių paslaugų programoms ir projektams įgyvendinti, investicijoms į socialinių paslaugų plėtrą (statyboms, renovacijai, žmonių išteklių plėtrai, pažangioms ir novatoriškoms socialinėms paslaugoms diegti ir kt.) finansuoti.

3. Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

34 straipsnis. Socialinių paslaugų, kurias planuoja ir savivaldybės teritorijos gyventojams organizuoja savivaldybė, finansavimo šaltiniai

1. Bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims ir jų šeimoms finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

2. Socialinė priežiūra šeimoms, vaikų dienos socialinė priežiūra, socialinė rehabilitacija neįgaliesiems bendruomenėje finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir iš valstybės biudžeto dotacijų savivaldybių biudžetams. Komplexinės paslaugos šeimai, jų organizavimas ir teikimas finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų ir (ar) valstybės biudžeto dotacijų savivaldybių biudžetams, ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

3. Socialinė globa senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia (išskyrus asmenis su sunkia negalia), socialinę riziką patiriantiems vaikams, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

4. Socialinė globa asmenims su sunkia negalia finansuojama iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

5. Socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų globos (rūpybos) išmokai pagal Išmokų vaikams įstatymą mokėti.

5¹. Institucinė socialinė globa iš užsienio valstybės (-ių), kurią (-ias), Užsienio reikalų ministerijos Socialinių paslaugų priežiūros departamentui pateiktais duomenimis, ištiko humanitarinė krizė, atvykusiems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams ar likusiems be tėvų globos vaikams finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų, skiriamų socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, ir iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų globos (rūpybos) išmokai pagal Išmokų vaikams įstatymą mokėti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

6. Vaikų priežiūra ar globa (rūpyba) vaikus globojančioje šeimoje, pas budintį globotoją, taip pat globos centro vykdoma vaikų globa (rūpyba) ir kitos teikiamos socialinės paslaugos finansuojamos iš savivaldybių biudžetų lėšų ir iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų išmokoms vaikams, o kai vaikui nustatyta nuolatinė ar laikinoji globa (rūpyba), – ir iš lėšų, skirtų vaikų globos (rūpybos) išmokoms, globos (rūpybos) tiksliniams priedams pagal Išmokų vaikams įstatymą mokėti.

7. Prevencinės socialinės paslaugos, išskyrus kompleksinių paslaugų šeimai teikimą, finansuojamos iš savivaldybių biudžetų lėšų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

8. Valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams panaudojimą socialinėms paslaugoms finansuoti reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

DEVINTASIS SKIRSNIS

GINČŲ, SUSIJUSIŲ SU SOCIALINĖMIS PASLAUGOMIS, NAGRINĖJIMAS

35 straipsnis. Sprendimų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, apskundimas

1. Savivaldybės mero nustatyta tvarka paskirtų socialinių darbuotojų išvadas dėl asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio skirti socialines paslaugas nustatymo asmuo (vienas iš suaugusių šėimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti savivaldybės merui.

2. Apskundus išvadas dėl asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikio skirti socialines paslaugas nustatymo, savivaldybės mero sprendimu turi būti sudaryta komisija, kuri pakartotinai nustatytų asmens (šėimos) socialinių paslaugų poreikį.

3. Asmens (šėimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymo ar asmens (šėimos) finansinių

galimybių mokėti už jas vertinimo išvadas, sprendimus dėl šių socialinių paslaugų skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui.

4. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, nustatęs pažeidimus dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymo, skyrimo, teikimo, asmens (šeimos) finansinių galimybių mokėti už šias paslaugas vertinimo, per 5 darbo dienas nuo pažeidimo nustatymo dienos turi kreiptis į savivaldybės merą ir pareikalauti pašalinti trūkumus.

5. Socialinių paslaugų įstaigą dėl netinkamo prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti savivaldybės merui.

6. Nustačius prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimo pažeidimus, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius per 5 darbo dienas nuo pažeidimo nustatymo dienos turi pareikalauti, kad per nustatytą terminą trūkumai būtų pašalinti, o jeigu pažeidėjas trūkumų nepašalina, turi teisę inicijuoti, kad socialinių paslaugų įstaiga sustabdytų ar nutrauktų prevencinių, bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimą. Terminas nustatytiems trūkumams pašalinti negali būti trumpesnis kaip vienas mėnuo ir ilgesnis kaip 6 mėnesiai ir gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgiau kaip 6 mėnesiams. Šis terminas nustatomas atsižvelgiant į nustatyto pažeidimo pobūdį ir kitas svarbias aplinkybes, susijusias su paslaugų gavėjų individualių poreikių užtikrinimu.

7. Socialinės globos įstaigą, teikiančią netinkamą socialinę globą, asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui.

8. Nustatęs socialinės globos teikimo pažeidimus, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas šio įstatymo 21–25 straipsniuose nustatyta tvarka turi teisę sustabdyti ar panaikinti socialinės globos įstaigai išduotą licenciją.

9. Ginčai dėl savivaldybės mero, savivaldybės administracijos, Socialinių paslaugų priežiūros departamento priimtų sprendimų (neveikimo) nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

DEŠIMTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36 straipsnis. *Neteko galios nuo 2021-12-31.*

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

37 straipsnis. *Neteko galios nuo 2021-12-31.*

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

38 straipsnis. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šio įstatymo 16 straipsnio nuostatos dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo asmenims, įgijusiems teisę gauti šias paslaugas iki šio įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus, netaikomos.

2. Socialinių paslaugų poreikis asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas sunkaus neįgalumo lygis ar sunki negalia, I invalidumo grupė ar 0–25 procentų darbingumo lygis, didelių specialiųjų poreikių lygis ar specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėjo gauti socialines paslaugas savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamose socialinių paslaugų įstaigose, iki 2006 m. liepos 1 d. turi būti nustatytas iš naujo pagal šio įstatymo 16 straipsnio nuostatas.

3. Šio įstatymo septintojo skirsnio nuostatos, susijusios su mokėjimu už ilgalaikę socialinę globą, atsižvelgiant į asmens turtą, asmenims, pradėjusiems gauti ilgalaikę socialinę globą iki 2007 m. sausio 1 d., netaikomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

4. Ilgalaikė socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems ją gauti apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose, finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

4¹. Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems gauti ilgalaikę socialinę globą apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose ir nepertraukiamai ją gavusiems iki 2020 m. spalio 31 d. imtinai, nuo 2020 m. lapkričio 1 d. socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

5. Socialinės paslaugos asmenims, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems jas gauti apskrities viršininko socialinių paslaugų įstaigose, kurių savininko teisės ir pareigos yra perduotos savivaldybėms, finansuojamos iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

39 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas Įstatymo nuostatas ir 36 straipsnį, įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo trečiojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinių paslaugų planavimo metodikos taikymu, ir aštuntojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinių paslaugų finansavimu, taip pat šio įstatymo nuostatos, susijusios su socialinės globos normų taikymu ir Socialinių paslaugų priežiūros departamento veikla, įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.

3. Šio įstatymo šeštojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinės globos įstaigų licencijavimu, taikomos nuo 2013 m. sausio 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

40 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas (*Žin.*, 1996, Nr. [104-2367](#));
- 2) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo įgyvendinimo įstatymas (*Žin.*, 1996, Nr. [104-2368](#));
- 3) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (*Žin.*, 1997, Nr. [66-1604](#));
- 4) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 5 ir 6 straipsnių papildymo įstatymas (*Žin.*, 2002, Nr. [43-1603](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR.

2. 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR.

3. 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR.

Papildyta priedu:

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1573](#), 2008-06-05, Žin., 2008, Nr. 71-2702 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1573

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2, 9, 10, 11, 13, 19, 26, 30, 34, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2341](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6669 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2341

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 23 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 11, 13, 14, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 38 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14-1, 24-1 straipsniais įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2193](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20220

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 18 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2520](#), 2016-06-29, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20654

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-175](#), 2016-12-22, paskelbta TAR 2016-12-29, i. k. 2016-29864

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-246](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05917

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 9, 18, 19, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19-1 straipsniu įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-652](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-09, i. k. 2017-16002

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-647](#), 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16082

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1292](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10596

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 4, 5 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1402](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11463

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1660](#), 2018-11-20, paskelbta TAR 2018-11-27, i. k. 2018-19128

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2292](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12180

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2970](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-28, i. k. 2020-11353

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2945](#), 2020-05-21, paskelbta TAR 2020-05-29, i. k. 2020-11671

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 8, 13, 15, 16, 17, 19-1, 20, 30, 34, 36 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19-2, 25-1, 25-2 straipsniais įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3342](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-18, i. k. 2020-24231

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3344](#), 2020-11-05, paskelbta TAR 2020-11-13, i. k. 2020-23926

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19, 23, 24, 24-1 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-170](#), 2021-01-14, paskelbta TAR 2021-01-20, i. k. 2021-00909

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 1, 2, 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 5-1 straipsniu ir priedu įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-359](#), 2021-05-27, paskelbta TAR 2021-06-09, i. k. 2021-13162

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-877](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-30, i. k. 2021-27777

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 26, 29, 34, 38 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 6-1, 19-3, 20-1, 20-2 straipsniais ir 36, 37 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-952](#), 2022-03-17, paskelbta TAR 2022-03-22, i. k. 2022-05130

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 23, 24 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1841](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05736

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 14-1, 16, 17, 19-2, 25-2, 30 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2357](#), 2023-12-14, paskelbta TAR 2023-12-28, i. k. 2023-25606

Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymas